

Bila je najbrža devojka u Americi, dok se nije pridružila lošem treneru

Datum: Uto, 26/11/2019

Medij: telegraf.rs

Autor: Redakcija

Zemlja: Srbija

Web rubrika: Website

Url: <https://www.telegraf.rs/sport/atletika/3126158-bila-je-najbrza-devojka-u-americi-dok-se-nije-pridruzila-losem-treneru>

Dragi roditelji vodite računa ko trenira vašu decu! Proverite znanje, veštine i rezultate trenera, a pre svega izaberite sistem, a ne pojedinca!

26/11/19 17:53

Naslov potiče iz Njujork tajmsa, novina koje su prve objavile potresnu priču o Meri Kejn koja je 2013. godine postala najmlađa američka atletičarka koja je činila tim za Svetsko prvenstvo.

Sa 17 godina je oborila sve rekorde koje je mogla. Bila je najbrža devojka, ali i jedan od najboljih studenata u generaciji.

Njeno svedočenje je zabeleženo na You Tube filmu u kojem u svojoj ispovesti kaže

- Kad mi je bilo 16 godina, primila sam poziv od Alberta Salazara i od Najkija. Alberto je bio najpoznatiji svetski trener i rekao mi je da sam najtalentovaniji sportista kojeg je ikada video.

Prof. Dr Nenad Dikić, Univerzitet Singidunum, predsednik odbora za Doping kontrolu ADAS-a Foto: Privatna arhiva

- Tokom moje prve godine na fakultetu, preselila sam se da treniram sa njim i njegovim timom u svetskom trening centru kompanije Najki. Bila je to ekipa najbržih sportista na svetu. I to je bio san. Pridružila sam se Najkiju jer sam želela da budem najbolja sportistkinja ikad. Umesto toga, emocionalno i fizički sam bila zlostavljana od strane sistema koji je dizajnirao Alberto i odobrio Najki. -

U filmu Meri jasno ukazuje na sve probleme sa kojima se suočila. Pre svega zahtevom da bude sve mršavija i mršavija. A zatim i otvorenim mobingom ukoliko nije slušala, javnim merenjem i kinjenjem pred kolegama.

Alberto Salazar, alfa i omega projekta Oregon koji je se bavio dopingovanjem sportista Printscreen: Youtube Činjenica da slične pojave imamo i mi u našem sportu, ukazuju na to koliko je sportista u takvoj situaciji nezaštićen.

Nepostojanje sportskog psihologa ili nutricioniste u timu Salazara je dodatno otežavalo stvar, jer je Salazar okružio sebe poslušnicima, koji ničim nisu osporavali njegov autoritet. Razlog zašto ovo pišem je sličnost sa našom sredinom. Trener koji proglaši sebe neupitnim stručnjakom, počinje da radi i rešava sve stvari sam bez saradnje sa stručnim timom i uvažavanja stavova sportiste.

Sada pošto znamo da je Salazar kažnjen sa 4 godine zbog korišćenja anaboličkih steroida, lakše nam je da razumemo da je davanje diuretika i hormona za Salazara bila sasvim normalna stvar, ali ne i za Meri Kejn koja je sporo shvatala šta se dešava sa njenim organizmom.

Foto: Guliver/Getty images/ Jonathan Ferrey / Stringer

Osim što više nije bila brza kao pre, izgubila je menstruaciju, počela da se oseća toliko loše, da je imala čak pet preloma kostiju. Studentima sportske medicine je ovo stanje poznato kao anoreksija nervoza, a Meri u filmu govori o sindromu relativnog nedostatka energije u sportu (RED-S) koji definiše neredovna ishrana (odnosno slaba energetska dostupnost), amenoreja / oligomenoreja (poremećaj menstruacije) i smanjena mineralna gustina kostiju (osteoporoza i osteopenija).

U nastavku Meri Kejn opisuje: "Užasno sam trčala u to vreme. Došlo je do tačke u kojoj sam se nalazila na startnoj liniji i izgubila trku pre nego što sam startovala, jer sam razmišljala o broju na skali vage za merenje! Osećala sam se toliko uplašeno. Osećala sam se tako samo. I osetila sam se tako zarobljena. I počela sam da razmišljam o samoubistvu."

Problem je bio u tome što je bila oslonjena samo na Salazara, i što nije imala pomoć ni sa jedne strane.

Roditelji su bili užasnuti kada su sve saznali i kupili su joj avionsku kartu samo da je izvuku iz kandži trenera. Više nije bio važan olimpijski san, već samo borba za goli život.

Guliver/Getty images/ Christian Petersen / Staff

Kao spasenje je došla vest da je američka antidoping agencija (USADA) zabranila Albertu Salazaru da se bavi sportom četiri godine. Najki je ugasio projekat Oregon, a generalni direktor Mark Parker će napustiti kompaniju u januaru 2020. godine. Njujork tajms je, kao i uvek, prvi objavio integralnu priču, koja nije svedena samo na doping.

Činjenica je da je cela priča otkrivena zahvaljujući doping skandalu, a ne zbog činjenice da postoji sistemska kriza u ženskom sportu, jer su mnoge devojčice uništene emocionalno i fizički. Ako se tome doda da je u svemu učestvovao svetski lider sportske opreme koji je malim prstom mogao da unapredi sistem i spreči

neprofesionalizam i maltretman, ostaje pitanja šta činiti da se slično ne ponovi.

Francena McCorory atletičarka SAD briše suze posle dodele bronzne medalje na SP 2017. koju su uzeli takmičarki koja je bila dopingovana na SP 2011. (AP Foto: Tanjug/AP)

Mi ne znamo ko su žrtve pogrešnog trenažnog sistema, ko su devojke koje su pokušavale da se probiju, dok se nisu povredile i razbolele, pa su morale da napuste sport. Nije dobro što se javnost fokusira samo na zvezde, a zaboravlja sve one koje nisu uspele. Suština je da sve devojke u sportu moraju da budu zaštićene, posebno od stručnjaka koji bi morali da prepoznaju svaku zloupotrebu.

Na kraju bih podsetio da je Najki uzeo ime po istoimenoj grčkoj boginji, ćerki Titana i boginje Stiks i Zevsovoj sestri. Čak je i njihov logo modifikacija njenih krila. E kada je to tako onda bi možda trebalo da se na poseban način odnosi prema ženama i to odmah, kao što kaže: Just do it!

(Prof.Dr Nenad Dikić, Univerzitet Singidunum)